

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkpek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

A Bobula baja.

A szabadelvű táborhoz tartozó képviselők körében majdnem epidemikus jellegűvé kezd válni az a betnsg, melynek a neve — csőd.

Az utóbbi igökben sűrűn követik egymást a párt oszlopos tagjainak csödesetei és ezt megelőző vagy ezt felidézö egyéb turpiságai, — a melyek az illető oszlopos férfiak özszeütközésbe hozzák a — büntető törvényekkel.

A Mórítz Pál és Bokross Elek hasonlatos eseteihez csatlakozik egy legujabb eset a Bobula János csödjé, s a mint máris rebesgetik vétkes bukása.

Hát mindebben még semmi feltűnő, vagy különös feljegyzésre érdemes dolog nem volna.

Az, hogy valaki csödbe jut, manapság nem ritka dolog és kezd immár nem is képezni büntetendő cselekedetet vagy annyira, hogy a büntető törvénynek a vétkes bukásra vonatkozólag fejezetét bátran ki lehet törölni. Legkivált ha a kormánypárti csödbukottak kezdenek nagyon elszaporodni.

Hogy Bobula János csödügyével e helyen foglalkozunk, nem azért tesszük, mintha ez valami különálló csödeset, avagy a delikvens valami különösebben szereplő férfiú volna, hanem tesszük azért, mert ebben a csödesetben vannak jelenségek, a melyek özszeütköznek az országos politikai közállapotokkal és főképen mert szoros kapcsolatban vannak a mai kormányzati rendszer által megszült politikai erkölcsökkel.

Hogy épen a kormánypárt egyik befolyásos tagja jut csödbe, abban sok csodálni való nincs, hisz a véderedményben maga az egész kormánypárt nem áll egyébből, mint politikai hitehüket vesztett egyénekből, a kik ily értelemben állandóan csödbe vannak.

Ámde még is érdemes a Bobula csödesetével bár csak röviden is foglalkozni, mert ezt az oszlopos férfiut egyenesen a husos fazakak juttatták a csödbe.

Tudnivaló, hogy Bobula János egyike a főváros legjelesebb műépítésének. Barátai unszolására ráadta magát a politikai szereplésre és igen természetesen — mandatumot vállalt.

A parlamentben nem játszott ugyan

szerepet, ámde jelentős befolyásra tett szert és azt igyekezett a maga javára kihasználni.

Nevezetesen az államépítkezési pályázatoknál részesült több nemü előnyben, mikor azonban mindezek nem nyújtották a várt hasznót, akkor egyremásra tervezte a viczinális vasutakat és kért és kapott is koncessziót a kormánytól azok készítésére.

Ezekből a koncessziókból igen jó haszna volt mind Bobula urnak, a ki kapta, mind pedig annak a másik urnak, a kinek révén hozzájutott.

De mert kezdett merészen spekulálni, a koncessziókból nyert haszon már nem futotta, így aztán bekövetkezett a — bukás, mely hogy vétkes-e vagy sem, a vizsgálatból fog kiderülni.

Bobula Jánost, a kormánypárt oszlopos emberét tehát az juttatta csödbe, hogy könnyen részesült a husos fazékok előnyeiben, vagy is könnyű szerrel kapta a kormánytól függő koncessziókat, így hát — véges emberi teremtés lévén — könnyelműen haladt a létra-fokon végig, míg egyszer csak leszádult a magasból.

Bukásáért első sorban azt a sivár és erkölcselen politikai rendszert vádolhatjuk, a mely nem válogat az emberek és eszközökben, hanem mindenkít arra használ fel, a mire saját érdekei szerint szüksége van.

Bobula Jánosban megkapták a könnyelmű vállalkozót, a ki koncesszióért szaladgál, a melyekből első sorban annak van haszna, a kinyújtja, s nem a ki keresi.

Ilyen elemet nevel fel a politikai erkölcselenség és a kapzsizág rendszere, s Bobula első sorban a rendszerre vessen, a melynek ő is egyik legujabb áldozata.

Politikai hir.

A fuzió. Mint Budapestről írják, gróf Csáky Albin tegnapi képviselőházi beszédje a közjogi pártokon rendkívüli feltűnést keltett. A volt kultuszminiszter beszédéhez épen a kormánypártban fűznek nagy reményeket, mert annak bekülekény hangjában a fuzió újabb kísérletét vélük felfedezni. Gróf Csáky Albin fellépése, különösen felállított theoriája az elveknek a kiegyeztetéséről egészen más hatással volt a nemzeti pártra is, mint Tisza István harcozi riadója s br. Bánffy Dezső barátságos felhívása az elvek nélkül

vállásosan naiv ártatlanságot, s a jökedvű pajzánságot. A két koldus szavai pedig felhökent kezdik bevonnai a minden oldalról ragyogó szemhatárt, s érezzük, hogy abból a felhőből vihar keletkezhetik.

Ez a sokféle meglevenített érzelem, mindjárt a darab elején ez a sok mozgásba hozott motívum és érdek, a cselekvésnek százfélé kibontott szálai okozzák az érdekesítést és figyelmet; míg a darab személyeinek jóakarata, magában véve ki után való törekvése rokonszenyünket nyeri ki a főszemélyek iránt.

Ezen figyelemmel és rokonszenyvel kísérik őket küzdelmükben, mely érdeklődés csak fokozódik a erős félelemmel válik, mikor a kitört fürgetegben amaz érzelmek, vágyak és törekvések meghiusulni látszanak; és végre a szerencsés kimenetel — mint a viharutáni megtisztult lég érzékünkre — kellemes, jó hatással van lelkünkre.

Mert a megoldás igaz, természetes; s ha törvényeszkű igazságszolgáltatás szempontjából kifogásolható is, nem költői szempontból, mivel ez lélektanilag igazolt. Csorbán mit sem segítene bosszúja, s Bakaj eleget szenvedett; és különben is Bakaj hibájának jóvátétele a mű egyik legfőbb indítéka és tárgya s ez — drámai szempontból — nem lehet tragikus.

De még magasabb pszichikai oka is van e megoldásnak. Csorbát u. i. a gyilkosság tettesének kiderítésében (a mi ő rá bizonyult s melyért ő büntört szenvedett) sohasem magán bosszu vezette, hanem a fia boldogítására való törekvése, s ehhez mi sem hiány-

való fuzióra. A képviselőház folyósóján élénken kommentálták gr. Csáky fellépését is igen sokan voltak abban a meggyőződésben, hogy a gróf beszédé a fuzionális tárgyalások újabb kezdőpontját jelzi.

A t. Ház.

Budapest, márcz. 4.

A mai ülésen Bánffy Dezső akart első szónoék lenni, de barátai megbeszéltek róla, így aztán Vargies Imre a szabadelvű párt volt alelnöke nyilvánította először bizalmát akormany iránt, a miben küllömben eddig sem kételkedett senki, azután pedig Molnár Józsuás mondott hosszabb beszédet, melyben közjogi helyzetünk visszasságára mutatva rá, főleg, mint gyakorlati szakférfiu, pártjának zajos tetszése mellett közgazdasági helyzetünk bajait ismertette és bírálta.

Általános meglepetést és érdeklődést keltett a Csáky Albin gróf felszólalása, a melynek különös politikai súlyt kölcsönöznek a fuzióról mondott önnunziációk, a melyek a mellett látszanak bizonyítani, hogy a fuzionális tárgyalások ismét felfogának vétetni, csakhogy azoknak vezetője nem Bánffy Dezső, hanem Csáky Albin gróf lesz, a ki nem kívánja az ellenzék egyik árnyalatát sem, hogy teljességgel ábdikáljon elveiről.

Kovách Albertnek a szabadelvű párt-politika és kormányrendszer ellen intézett vehemens támadásai után az elnök az ülést öt perczre felfüggesztette.

Szünet után Horváth Gyula szöolt személyes kérdésben, mire Serbán Miklós tartott egy beszédet, melyben választ Szapáry Gyula grófnak a nemzetiségi kérdést illetőleg tett megjegyzésére, majd a kormánypolitikát ítélte el minden ízében és zajos derűtséget keltve, azzal fejezte be beszédét, hogy Erdélyben még a gyermekeket is az erőszakos Bánffy Dezsővel ijesztetik — ilyen kormánynöknök nem szavazza meg a költségvetést.

Miután szöllásra még többen voltak följegyezve, az elnök indítványára a ház a vita folytatását holnapra halasztotta.

A párt ügye.

Budapest, márcz. 4.

A függetlenségi és 48-as párt ma tartott értekezletén Barth Miklós elnök az ülést megnyitván, előterjeszti, hogy Kecskemét város alsó kerülete, a torda-aranyosmegyei függetlenségi párt elnöke, a zilahi kerületből báró Györfy Pál, a monori függetlenségi párt elnöke Kattanya Gyula üdvözlését küldi a pártnak; az

zött egyebb, mint a becsületes név. Természetes azonban, hogy midőn rátalál a bűnösre, magán bosszúja is felébred; de mikor ismételt föl villan szívében a fia boldogságának ügye, akkor ismét a bűnös nyomozásának földitéká: fia boldogításának vágya kerekedik felül; s ez a jelen esetben azt kívánja, hogy magába fojtja bosszúérzetét, mi annál könnyebben kialsuszik, mert legalább fia előtt igazolta becsületes voltát. Így tehát a megoldás igaz lelki okokon alapul.

Psichologiai okokon indul meg tehát a cselekvés, lelki okokon áll elő a bonyodalom s lelki okokon fejlődik ki a megoldás. Mindez a darab szerkezetének jeles oldalát bizonyítja.

S épen ebben, a mű szerkezetének jelességében van a Sárga csikónak (valamint a Piros bugyellárisnak) fő előnye híres előképei, kivált pedig Tóth Ede népszínművei felett. A „Falu rosszabb” az össeitekűzés hamis s a megoldás képtelenség; a „Kintorás családában” az össeitekűzés oly erős, hogy egy népszínműben meg nem oldható; a „Tolnecz” cselekvényében meg nincs drámaiság s a darab jelességeit főképen eleven életképei teszik.*)

Azonban ne vakits on el bennünket a Sárga csikó-ban a fény az árnyékok iránt, melyeket a Sárga csikó-nak szerkezetében sem kell éppen lámpással keresni. A Sárga csikónak is vannak jelentékeny szerkezeti hibái, melyek azonnal előtűnnek, ha nemcsak úgy nagyjában, mintegy elméletileg vesszük szemügyre a dolgot.

*) L. Pap Károly: Tóth Ede élete és művei.

enyingi kerületi függetlenségi párt elnöke, Krisztinkovics Aladár szintén üdvözlö a pártot, elítélve a kilépéseket és a rendszeres kormány támogatást.

Elnök jelenti továbbá, hogy a manifestum szövegezésére kiküldött bizottság elkészítette az ország választóihoz intézett kiáltványt, melynek szövegezését Visontai Soma, Ugron Gábor, Bartók Lajos, Kolozsvári Kiss István, Szalay Károly, Molnár Józsiás és mások hozzászólásai után egyhangulag elfogadták.

A manifestum szövege a Magyarország holnapi számában fog közvételétetni.

Az ülés folyamán bevégezte a párt tisztújítását. Alelnöktől egyhangulag Szederkényi Nándort választották meg.

Az intéző bizottságot pedig a kilépett tagok helyébe: Szalay Károly, Horváth Géza, Szederkényi Nándor és Okolicsányi László orsz. képviselők által egészítették ki.

Közgazdasági problémák.

Közgazdaságunk emelkedése, fejlődése és nemzeti szellemben alakuló cultur-agrár-politikánk, egyes tételeikben sok és komoly megoldásra várnak, melyeknek megtestesülését óhajtvá várja egyuttal a nagy magyar gazdaközönség is.

Elhamarkodott dolog lenne az, ha egyszerre nagy követelésekkel állana a magyar gazdaközönség elő, hiszen Roma sem egy nap alatt épült fel — lassan haladása ezredévekig biztosítá fennállását — úgy amannak, mint a szoros értelemben vett: magyar közgazdasági politikának is. Az állam, a társadalom, a közgazdasági culturtényezők, a társadalmi rendet fenntartó felsőbb tényezők stb. közreműködése mellett, számos közgazdasági problema vár megoldásra, melyeknek helyes kereszttűlvetéltől, az állam közgazdaságának megszilárdulása is függ egyuttal.

Ha közgazdasági problémáink megoldva lennének, sok társadalmi bajt az ismeretlenek közé sorozhatnánk bátran; — de sajnos, addig, míg ezt elérjük, foglalkozunk kell vele, hiszen virágzó közgazdaságunk csak akkor lesz, ha az azt gátló akadályok megszűnnek.

Sokat irtunk már a gabona-árak hanyatlásáról és mégis nem végzünk felesleges munkát, ha reá mutatunk az azt előidézö okokra.

A folyton fejlődö világkereskedelem, — a világ verseny szöllöttje — a mely dominálja a kontinens mindeu valamire való piacját — öszipontositotta szívós kitartással hatalmát, és pedig oly formán, hogy megszabja

A Sárga csikó cselekvényének bonyodalma t. i. nem tisztán azon lelki motívumon épül föl, hogy a darab személyei (Bakaj és Csorbáné s az ő révűkön Laci és Erzsike) elvégre nemes törekvéstűkben és akaratukban nem állanak a teljes, egyenes igazság alapján: hanem a bonyodalmat némi tekintethen külső körülmény idézi elő, mely azonfölt még nem is igen érthető, mint már Csepreghy egyik álnevtű bírálója*) észrevette, ki eddigelő legalaposabban foglalkozott a Sárga csikóval. Csorba Márton u. i. a sárga csikót (mi a mű bonyodalma belejátszik) vagy feledékenységből hozta magával, a mi igen furesa; vagy pedig tényleg lopási szándékkal, a mikor aztán Csorba Márton valóban bűnös. Bármiként legyen is (a darabból inkább az első esetet kell föltételeztűnk) igazi drámaiság nincs e motívumban, s valódi bonyodalom alapjául nem szolgálhat.

Látszik, hogy a mese, az alakok, helyzetek jobban megragadták a költö lelkét, semhogy a cselekvény egészének minden mozzanatát igyekezett volna mélyebben megokolni, s néhol nem természetes, nem a darab törséből nőtt hajtással köti ösše a csomót. De a technikai ügyes kezelés feledtetni látszik e hiányt, mert Csepreghy az idegen hajtást — ha mesterségesen is — az eredeti törs felé növeszti, úgy, hogy idegen, hamis volta alig tűnik ki.

A sárga csikó históriáját u. i. ha az nem is szolgálhat a bonyodalom igaz okául — öszipetűgűsbe hozza a darab fömotívumaival,

*) L. Spectator: Csepreghy hagyatéka, Föv. Lapok 1881.

a termények árát, természetesen saját javára, lenyomja a termények árát mesterségesen hogy rövid idő alatt — talán az üzleti töke félhasznával — das nyereséggel kerüljön ki a verseny küzdelméből.

Mert valóban ez nem más, mint versenyküzdelen, a melyben csak az a sajnos, hogy ennek kárát a gazda-osztály, közvetlenül pedig közgazdaságunk szenved meg.

Kérdés hogyan lehetne eme bajokon segíteni? A gabona forgalom emelése, és az árak realis-szellemű fejlődése csak akkor fog teljesedése menni, hogyha az ország több nevezetes göczpontjain közraktárak lesznek felállítva mielőbb, midőn is a vidéki közép és kis birtokos nem lesz kénytelen a speculatív szellemű üzerek által megszabott árakon értékesíteni gabonáját, hanem a közraktárak értékesítik, ismert előzékenységekűl fogva tisztességes és elfogadható árak megadása mellett.

Tökéletesen egyet értek egyik kiváló gazdasági írónk ama kijelentésével, hogy a magyar gazdák nagyon jól cselekszik, ha ébren és résen állanak, s folyton figyelemmel kísérik az idegen termény forgalmat. Ha valamikor a parlamentben többséget nyerhetnének, mindenesetre követeljük azt, hogy ha már bejön 12 éven át az idegen gabona, részesítsenek olyan vámkedvezményben, a minő kedvezményt csak akkor lehet nyújtani, a mikor még a gabona ára legalább 20—25 százalékkal magasabban állott.

Ha — egész helyesen — elő akarja segíteni a kormány a malom ipart, kedvezményeket kellene nyújtani, a mely után nem csak a malom iparosoknak, hanem a gazdának, illetőleg a termelőnek is haszna legyen ...!

Szűgeségnek tartjuk, hogy egyenlő mérték legyen az iparos és gazda mérlegén él.

Es ez helyes is. Egyenlő mérték mellett ugy az iparos valamint a gazda-osztály boldogulni fog, a ipari termékek, illetve a termelés nagyobb arányokat fog ulti, felfog lendütni közgazdaságunk minden ága, nemes verseny fog kifejlődni a gazdasági üzlet körében, és akkor jó árak mellett értékesítve terményeinket; a magyar gazda osztály sem fog szűkölködni, vagy jobb esetben magasabb árakon lesz képes terményeit értékesíteni.

Pártolás és haladásra méltó továbbá hazzánk állattenyésztése is. Felesleges dicserűnk a magyar-erdélyi szarvasmarha fajt, melyre büszkéek lehetűnk, mint az arabs a lovára!! — kitartó és nem nagy igényű, sőt, ha jól gondozzuk, a versenyt még a nyugati fajtaival is kiállja. Exportunk itt is kedvező, ugyanis a hiv. tudósítás szerint 1893-ban állatok és állati termékekért 145 millió frt folyt be az országba, a melylyel szemben a behozatal

s személyeinek lelkiállapotával: Bakaj önzése, melylyel a titköt takargatja, Csorbáné részéről pedig a teljes igazságnak a takargatása okozzák, hogy oly erősen fölébred Lacizában a szégyenérzet a lopás hallattára; s ennek szerelme Erzsike iránt eredményezi, hogy aztán magára vállalja a lopást, mikor megtudja, hogy azon a lovon mentette meg Erzsikét a vízbefutástól. Szóval a költö a cselekvény legtávolabb eső szálait is — bár ziláltan s nem elég biztossággal — de ügyesen köti ösše a főindítékokkal.

Sokkal nagyobb hibája azonban — véleményem szerint — a Sárga csikó szerkezetének az, hogy a mű három felvonásában tulajdonké három drámát irt meg a költö, melyeknek személyei mindig ugyanazok.

Megindulván a cselekvény hajója, ez az első felvonás végjelenete előtt partra ér; de ekkor valami kedvezőtlen szél ismét visszaveti a küzdelen haborgó tengerére. A második felvonás végjelenete előtt ismét zöld ágra vergődnek a küzdők, de — mielőtt jól megkapaszkodtak volna — ismét visszaesnek, s még egy felvonáson kereszttűl kell fáradniok a kivívott győzelem babérjáért; aztán — a három felvonás letelvén — a költö nem zavarja többé őket.

Pedig épen ugy, mint a második felvonás végén, most is megtehetné, ha akarná. Ha u. i. valamiképen Csorba a 3. felvonás végén kiejti a Bakajra lesújtó nyilatkozatot, akkor még egy negyedik felvonás is kitelne a törvénykezésből, mely — miután Csorba visszavonná a keresetet — végre is Bakajt

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Márczius 5.

A sárga csikó-ról.

Írta: Rencz János.

(Második közlemény.)

A Sárga csikó tárgyát a költö — mint az előző czikkben kimutattam — szerencsésen választotta meg, mert az valóban drámai. S e tárgyat Csepreghy egyszersmind hatásosan dolgozta fel. A költö egyszerre sok motívumt hozza mozgásba a tárgynak, s minél több szálát bontja ki a cselekvésnek, annál erősebben lekötí figyelműnket s élénk érdeklődésűnk kíséri ezen szálak bonyolításában, melyeket azután lelki gyönyörűségűnkre, s megnyugvásűnk kielégítésével fejt ki.

Csepreghy igen ügyesen tud jellemezni, egyéníteni, egy pár szóban képes személyeknek érzelmeit megleveníteni. — Mindjárt az első felvonás első jelenetében megismerjük a darab személyeit érzelmeikkel, egész valójukban: Bakajt lelkiifurdalásával, melyből épen ezen házassággal vél szabadulni; Csorbáné lelkiállapotát, mely el van telve boldogsággal a fia boldogságának reményében; — megismerjük az ifjú párnak egymás iránt való meleg szerelmét, s mindkettőt más-más egyéni vonásokkal: Lacizban a hirtelen fellobbanás mellett a férfias magatartást, Erzsikében a tüzről pattant magyar leány rejtélyét; a

csak 23 millió forint volt, akkor az 1894-ki kivétel legalább is 206 millió frtra rugott, noha az import ez alkalommal sem volt nagyobb, mint 23 millió forint!...

Ez örvendetes jelenség, mondhatjuk, ki- való momentum közgazdaságunknak, a mely- ből levonva a levonandókat, azon egyszerű igazsághoz jutunk, hogy a hazai szarvasmarha azon faj, a mely kitarás mellett — odaadó szorgalmat kíván a további tényésénél, ruht olyan, a mely a reája fordított költséget és fáradságot meg is hálálja — jövedelmező- sége folytán — egyuttal.

Nem hagyható figyelmen kívül egy má- sik és igen fontos ága közgazdaságunknak a borászat illetve szőlőművelésünk sem!...

Magyarország, vagyis az állam bevéte- lenél fontos szerep jut ennek, másfelől igen számos szőlőművelő község összes jövedelmét ennek léte, vagy nem léte képezi. A phyl- loxera fellépése óta tekintélyes szőlő-terület pusztult el a hegyvidékeken, a peronospora pedig az alföldi — homok szőlők — része- ken tett nagyobb mérvű pusztításokat.

A phylloxera szőlők felújítása igen di- cséretes módon halad és van remény, hogy ha az amerikai szőlő-nyatelepek nagyobb mérvben beállítva lesznek, a teljes rekonstruk- tió is sikertülni fog.

Kíváncsok is lenne, hogy szőlőművelé- sünk mihamarabb fellendüljön.

Tagadhatatlan az, hogy évek óta gyenge bortermelésünk van és eme gyengeség, da- czára, a mult évben oly jó minőségű borunk volt, hogy a borárok határozottan jóknak mondhatók és a kereslet boraink után állan- dón tartja magát. Ez bizonyít a mellett, hogy a jelenlegi magos borárok — dacára az olasz borok behozatalának — továbbra is tartani fogják magukat, tehát a szőlőműve- lésnél — tekintve a biztosnak ígérkező hasz- not — tartos visszacsés nem lesz, sőt a stá- guálás is csak ideiglenes.

Borbehozatalunk az utóbbi években — 1893-ban Olaszországból 632,726 m.-mázsát tett ki, kivételünk pedig 711.375 mmázsát mutat fel és jöllehet a kivétel nem nagyon mulja fel a behozatalt, a szőlők rekonstruk- ciójával még nagyobb mértékben fogjuk tudni azt ellensúlyozni!!

Közgazdaságunk haladása emelkedő ha- tással lesz a nemzet egész fejlődésének gya- rapodására.

A fejlődő es haladó agrár cultúrpolití- kával azon kellemes helyzetbe fogják hozni közgazdaságunkat, hogy a folyton fejlődő ipar által a közgazdaság keretében minden és mindenki fel fogja lelmi azon kört, melyet munkássága által létrehoz, illetve megalapít, hol munkásságának érvényt szerez, a mely egyuttal megelégedést is biztosít.

Kíváncsok tehát, hogy a haladó és bé- két biztosító cultur gazdasági eszmék terjed- jenek és anyagi hasznót biztosítsanak a ma- gyar gazdaságtalynak, a mely tagadhatatlanul egyik legerősebb alkotó eleme: Magyaror- szágnak!!!

Victorius.

Székely jegyű irodalmi gyű- temény.

Irta: Dr. Vajda Emil.

Ritka becses, értékes s a magyar tud. irodalom szempontjából megbecsülhetlen kincs birtokában van Ugron Gábor orsz. képviselő, ki a Székelyföldön levő régi feliratokat s más a székelyek történelmére vonatkozó írott em- lékeket tudományos készültséggel s a szé- kelység iránti lángoló lelkesedéssel gyűjtött össze.

Ez irodalmi gyűjtemény, mely a régi hunceytha, illetve székely-nyelvi irodalmi ma- radványokat tartalmazza, fontos adatokat fog nyújtani a régi írásjegyek használatának meg- állapítása szempontjából.

A régi görög történetíróknál fennmaradt néhány köznév, mely mai napig is használat- os, kétségtelenül teszi azt a tényt, hogy a hunoknak saját nyelvök volt.

Idegen íróknál találkozzunk e részben néhány adattal, de mindez nem elégséges még arra nézve, hogy a nyelv anyagáról, rendsze- réről fogalmat alkothassunk magunknak.

Imre Sándor szerint „ha a mai széke- lyek a hunok utódai s azok nyelvét tartották fenn mostanig, biztosan bihetjük, hogy ama nyelv az ősi magyar nyelvvel legközelebbi rokon, sőt épen azonos is volt.”

E kis rövid „ha” szócseka érdekében mai napig számos tisztázva a helyzet, s hogy nem lesz egyhamar az is valószínű, mert ha- bár a pró és contra iskola tagjainak van elég érvük, de a megdönthetetlen bizonyíték mégis csak hiányzik.

Az azonban kétségtelen tény, hogy a hunoknak saját írásjegyeik voltak, az u. n. hunceytha betűk, melyekkel a székelyek éltek az ősi időtől a legújabb korik. Ezt föltétle- nül állíthatni a birtokunkban levő, fennma- radt hagyományokból.

Marcus „képes krónikájában” a XIV-ik századból írja, hogy: „a székelyek a hunok maradványai, a szomszéd hegységekben az oláhok közt nyertek osztályrészt, a hol az oláhok- kal elvegyülve mondják — hogy saját betűiket használják.”

Thuróczi János szerint (XV század) „a székelyek a szittya betűket még el nem felejt- vé, azokat nem tonta és papiros segítsé- gével, hanem botok metszésének mesersé- gével mintegy rovás gyanánt használják. E mi időnkben is e nemzet egy része, mely az ország erdélyi részében lakik, ilyenmü jegye- ket ró fába és az ily rovással betűk mód- jára él.”

Boufini szerint a székelyeknek szittya betűik vannak, miket nem papírra írnak, ha nem egyszerűen fába vésik, kevés jeggyel sok eszmét fejezvék ki.

Székely István „krónikájában” (XVI. századból) a hunoktól hátra maradt népek nem magyaroknak, ha nem székelyeknek hi- vattatnak, kik még most is különböznek a többi magyaroktól törvényekkel és írással, kik hunniaboli módra székely betűvel élnek mind e napig.

Az 1560-ban élt Veit Goliel I. Ferd. tit- kára szerint „In ihrer Schriefft haben Sie ei- gene Charakteren.”

Hasonlóan nyilatkozik Oláh Miklós, Veráncsics Antal, G. Katona István.

A székely jegyű ABC-t először Telegely János közölte 1598-ban.

Aljón itt Ugron Gábor nagybecsű gyűjteményének tartalma:

1.) Thelegdi János nyomtatott abcje 1598 évből. Székelyjegyű Abczé. Ki- nyomatta Lugdunum Bataviveban 1598-han Thelegdi János.

2.) Béli Mátyás De vetere litteratura Hunno-Scythica exercitatio 1718. (székely- jegyű Abc.)

3.) Literae Siculae et notationibus Generoti Steph. Dobai Anno 1758.

Hiszen a Sárga csikóban Laczi az apja miatti szegénységéből esik távol Erzsike szivétől; de ez ismét magához emeli: de Laczi nem tanult meg okosnak lenni hasonló eset- ben, máskülönbön önkéntesleg nem szakadna el tőle ismételt, hanem így okoskodnék: hiszen ha az imént Erzsike és az apja meg- bocsátották nekem, hogy az apám embert gyilkolt, mért ne bocsátanának meg most azt, hogy egy csikót lopott? Igen ám, de ha Laczi véletlenül ilyen természetesen gondolkodik, akkor hová lett volna a szép mese, mely megragadta a költő képzeletét, tetszett neki és formába öntötte, mielőtt igaz voltát meg- gondolta volna. Mert különben ezeken az át- hidalhatatlan gátokon fön kellett volna akad- nia a költőnek, — vagy az egészet abban hagyja.

Épen az említett okoknál fogva nem is elég mély és igaz a Sárga csikónak alapeszméje sem. S ebben a tekintetben — hogy ismét összehasonlítást tegyek — Tóth Ede népsziműveiben magason áll Csepregy felett. Tóth Ede mindig magasabb eszme alapján indítja meg a cselekményt s fejleszti a lelki tüneteket; de azután vagy megold- hatatlan összeütközéseket támaszt, vagy pszichologiai lehetetlenségekhez jut, s a megol- dásban — az alapeszme kedvéért — erőszak- hoz nyul, a mit Csepregy rendszerint el- kerül.

Azért nem is igen lehet szembeállítani a két népsziműíró. A maga nemében mind- kettő jeles s mindkettőnek megvannak fogyat- kozásai. S egy látszólagos kontrasztal — az előbb mondottak alapján — azt mondhatnók,

4.) Enlaki egyház felirat. 1668. (Meg- fejtése Szabó Károlytól a Koszoru II. K. 1864.)
5.) Csik Szt. Miklósi Egyházfelirat 1501- ből. (Megfejtése Szabó Károlytól Budapesti szemle uj f. VI.)

6.) Turóczi fakönyv. Legrégibb székely jegyű emlék.

7.) Gualterias Biblia felirat.

8.) Egyetemi könyvtárlelet.

9.) Egy székely jegyű lap 1718 évből. (Somogyi könyvtárból Szeged).

10.) Két székelyjegyű lap 1661-ből

11.) Három székelyjegyű lap 1659-ből

12.) Négy székelyjegyű lap 1713-ból

13.) Öt székelyjegyű lap 1723-ból

14.) Nyolcz székelyjegyű lap 1683

15.) Tíz székelyjegyű lag 1645-ből

16.) Tizenhat székelyjegyű lap 1648-ból

17.) Karacsai kéziratköny 1606 és 1619- ből. (Egyetlen másolata Ugron Gábor tulaj- donában. Eredetije Király Pál tanárnál.)

18. Kova Áron könyve.

A székely betűkre vonatkozó folytonos kutatások sok érdekes következtetéseknek szol- gáltak alapul.

Meg vagyok győződve, hogy Ugron gyűjteménye, melynek nagyrésze ismeretlen, csak gazdagítani fogja az irodalmat e tekin- tetben.

Ép ezért a legnagyobb örömmel vesz- szük amaz igen helyes indítványát Ugronnak, melyet a székely egyleti első takarékpénztár közgyűlésén tett, azt t. i., hogy a székely- földön levő régi feliratokat és más a széke- lyek történelmére vonatkozó írott emlékeket gyűjtse össze és arra való szakember által rendezve, adják ki. A gyűjtés és kiadó költ- ségeinek fedezéséhez való hozzájárulás végett a székelyföldi összes pénzintézetek fölhívást fognak kapni.

Hiszem, hogy a talpra esett indítvány- nak meglesz fogantatja s e kincs nem sokára a nemzet s irodalom közös tulajdonává lesz.

A mensa-estély emléklapja.

Manapság nagy divatban van a társas szerkesztés. Társas szerkesztésben írják meg a magyar irodalomnak és Magyarországnak is történetét.

Társas szerkesztésnek eredménye az a csinos kiállítású kis könyvecske is, melyet a mensa-estélyen osztogattak. Egyetemi taná- rok felesége, illetőleg leányai írták tele em- lékmondatokkal, Széchy Károlyné szer- kesztésében.

Gyöngéd, művelt női lelkeknek egy- egy gondolata van letéve ebben a kis füzet- ben, mely igen érdekes irodalmi és pszicholo- giai szempontból.

A benne leírt emlékmndatok ugyanis alaki szempontból két osztályba sorozhatók: egy részükön meglátászik, hogy írójuk más- kor is forgatja a tollat, s ezek irodalmi csin- nál tűnnek; ezek tehát aethetikaik becsüknél fogva irodalmi szempontból érdekesek. Az emlékmndatoknak másik csoportját nem hi- vatásos írónők írták, hanem egyszerűen mű- velt nők. De mint ilyenek őriztek, ápoltak lelkiükben valami tőlük fölfedezett eszmét, gondolatot, melyet most leírtak ezen emlék- lapba. Ezeken rajta van az eszme virágfaka- dásának harmatja, a közvetlenségnek az a jóleső melege, melyet a magasabb formák- ban gyakran rendszerint elveszt a toll. Ha te- hát az előbbi emlékmndatok irodalmi és eszthetikai, emezek lélektani szempontból na- gyon érdekesek.

De legérdekesebb ez a kis füzet annak, a minek szánva van: emléklapnak. Kedves

emléke lesz azoknak, kik a mensa-estélyen va- lamiképen közreműködtek. Mert a kis füzet első lapján — mi igen elms gondolat volt — a mensa-estélynek változatos programját tartalmazza, mindazon nők neveivel, kik a programban résztvettek. S kedves emléke lesz azoknak, kik e könyvecskebe emléksoro- kat írtak. S örökre kedves emléke lesz azon egyetemi hallgatóknak, kik a diákasztal meg- valósításért most fáradoznak, s azoknak, kik a diákasztalnak jótéteményeit élvezendik, mert megtudják ebből, mennyi jószág, támogatás és odaadással találkozott a diákasztalnak esz- méje a nők szivében, kiktől, Hugo Viktor szerint, ered minden szép, dicső és nemes.

Az emléklap szép emléksoraiból — iz- lelitőül olvasóinknak — találomra bátorko- dunk ide ígteni néhányat:

Bár azt mondogatják:

„Hasznos ám a kapás!”

Ég nélkül is, hidd el,

Szebb az adakozás.

(Tiruvalluvar.)

Bálint Gáborné.

Századunk legnagyobb erénye a jó tet- tekben nyilatkozó emberszeretet. Ennek föl- séges tulajdona, hogy még akkor sem veszett kárba, ha szükségletlenül vagy károsan oszta- tott; de sehol sincs adva jobb helyen, mintha a jövőnek nyújtatik; mert a bibliai példa- beszéd szerint, a jó földbe hullott mag: te- rem ezerannyit.

Ferenczy Zoltánné.

A legjobb gondolatok tettben nyilván- nulnak.

Finály Henrikné.

Az ifjuság a hon virága; a ki az ifju sáért áldoz, honának tesz szolgálatot.

Groisz Helén,

Vinczenti Károlyné.

Akkor örülnék legjobban, ha másnak szerezhetünk örömet.

Halász Ignáczné.

Másnak örömet szerezni — az képezze a nő legtisztább örömet.

Hoor Károlyné.

A nő legfőbb erénye: másokon segíteni.

Özv. Jenei Viktorné.

Válj mielőbb, „Mensa academica”, sü- rűn körülült gazdagon terített asztallal!

Kiss Mórné,

Fischer Eszter.

Fiaink nevelésében nem arra kell töre- kednünk, hogy minél több keresetre legyenek képesek, hanem arra, hogy minél kevesebbel tanuljanak megelégedni; mert az egyéni bol- dogság az igények számával csökken, míg az elégedettség fokához mértén növekedik.

Lechner Károlyné.

Élhetünk minden öröm, de nem min- den remény nélkül.

Martin Julia.

Derült kedélyvel több szívet hódítunk meg, mint ésszel és tudással.

Pecz Vilmosné.

— Igen Magda és érdeklődni fog a te jólléted iránt. Hallotta tőlem, hogy mily szo- moru életet folytatasz itten és megígérte, hogy mindent elkövet, a mi hatalmában áll, hogy téged boldoggá tegyen. Egy ilyen helyen való szolgálást, mint a milyen ez, nem fogsz vis- szautasítani, ugy-e?

— Nem, — válaszolá a leány, hosszú szünet után — nem utasítom vissza. Azt gondolom, hogy nagyon halásnak kellene érte lennem. Egy ilyen leánynak, a milyen én va- gyok, nagyon szép dolog egy olyan házhoz hejtni, a milyen az.

— Magda, ez a lépés hasznodra fog válni — válaszolá a pap komolyan — és re- müllem, hogy helyes megfontolással fogadod el ezt az állást és igyekezni fogsz rajta, hogy e derék lady iránti kötelességedet teljesítsd.

A leány e pontra nézve nem adott biz- tosítást a szándékáról.

— Mikor menjek? — kérde.

— Rögtön — még ma.

— A rajtam levő ruházatom kívül alig van más öltözetem.

— A gazdasszonyom gondoskodni fog a ruházatodról. Jöjj a lakásomra, mihelyest teheted és Debora bevásárolja a faluban, a mire szükséged van.

A leány megfogta a Rockstone ur ke- zét és haláladatosan megcsókolta.

— A tiszteletes ur jóember, — mondá igen, elmegyek. Szegény öreg nagyatyám! Midőn esténként haza jön, érezni fogja a hiá- nyomat; de akárk milyen élet jobb lesz mint a milyen ez az utóbbi életünk volt. Mind a ketten szenvedtünk és szerencsétlenek voltunk — és talán valamikor.

Mosolygott arca ismét kipirult, mint az előbb a lady Belfield nevének az emlité- sére tévé.

— Vajon megfogják engedni, hogy

Isten keze segítse a magasztos tervét megvalósulásra.

Pisztory Irén.

Ki saját nemzeti nyelvét fejlesztve mi- veli, az nemzete előtt nem hal meg.

Özv. Szabó Károlyné.

Férjemtől hallottam, hogy egy latin közmondás azt tartja: „Teli gyomor nem szívesen tanul.” Én meg azt tartom: az üres még kevésbé. Szamosy Jánosné.

A szeretetnek legnemesebb része a bi- zalom.

Szász Anna.

A komolyság jó szív nélkül komorsággá, hypocondriává válhatik. A jó kedv pedig, melyből hiányzik a szív és ész, hamar léha- sággá fajul.

Mily nagyra becsüli magát az, hi saját magának elveket és törvényeket szab s azo- kat követi is.

Széchy Károlyné,

Lorenz Joséphine.

Ezeket kívül még a következő nők írt- tak igen elms emléksorokat a füzetbe:

Abt Antalné, Brüchler Ignáczné, Cserép Józsefné, Davida Leoné, Eisler Mátyásné, Fa- binyiné, Reimann Paula, Welle Sándorné, Szabó Gizella, Szabó Ida, Szász Irén, Turner Adolfné, Tóth Lajosné, Udránszky Lászlóné.

Az emléklap az „Egyetemi kör”-ben még mindig kapható.

Az „Itthon”-bál leszámolósa.

A folyó év február hó 25-én a Redoute termeiben megtartott „Itthon”-bál, hála a kö- zönség részvételének, egy erkölcsileg, mint anya- gilag a lehető legfényesebben sikerült.

Alólirott bizottságnak van szerencséje számadásait megtenni és a nagylelkű résztve- vőknek, kik úgy megjelenésükkkel, mint a nyagi áldozat-hozatalaikkal a bál sikerét és fényét emelni kegyesek voltak, ez uton is leghálá- sabb köszönetét nyilvánítani.

Feltűt fizettek:

Hegedűs Sándorné	100 frt — kr.
Lónhart Ferencz püspök	100 „ — „
Dr. Óváry Kelemenné	50 „ — „
Dr. Csiky Viktor	50 „ — „
Korbuly József	50 „ — „
Dr. Groisz Gusztáv	50 „ — „
Gyarmathy Zsigmondné	50 „ — „
Dr. Bély Ákosné	50 „ — „
Gr. Bethlen Gábor	50 „ — „
Bölyny Józsefné szül. Ne-	50 „ — „
deczky Ferike	50 „ — „
Kolozsvári Takarékpénztár és	50 „ — „
hitelbank r. t.	50 „ — „
Gázgyár, Van der Welden	45 „ 79 „
igazg.	25 „ — „
Dr. Brassai Sámuel	25 „ — „
Ferencz József püspök	25 „ — „
Szász Domokos püspök	25 „ — „
Fekete Gábor a kir. itélő tábla	25 „ — „
elnöke	25 „ — „
Szekula Ákos	25 „ — „
Magyar leszámító és pénzváltó	20 „ — „
bank	10 „ — „
Erdélyi bank és tak. pénztár	10 „ — „
Takarékpénztár Csikszereida	10 „ — „
Éjszaky Károly főfelügyelő	10 „ — „
Nagy Gábor	7 „ — „

néha a nagy atyámat meglátogassam? — kérde.

— Minden bizonnyal; és ha megtanu- lod hasznossá tenni magadat, idővel jó fize- tét fogsz kapni, és akkor nagyatyádnak se- gítségére lehetsz az öreg napjaiban.

Magda, minden földi birtokával egy pamut zsebkendőbe kötve már három óra előtt megjelent a papi lakban. A papi-lak nagy- szerűsége által nem volt meglehető, mert ő- merte azt a komor házat, zord szobáival, me- lyek nyáron hűvösek és télen melegek voltak, gyermek kora óta járt oda, midőn a pap vasárnap esteként a vasárnapi iskolába járó gyerekeket a könyvtárban fogadta és ki- kérdezte.

Ösmerte a csarnokot és a régi keleti kancsókat, a pap halász-horgát, és a róza levelek és levendulák illatát.

Debora, a gazdasszony, a ki az apát- ságban lakó Marrblennéhez hasonlita na- gyon egyszerű házias személy volt, utasításo- kat kapott a gazdájától, és elvitte Magdát magával a falu boltjába, hol az élet minden nélkülözhetetlen szükségleteit készletben tar- tották, és itten a két asszony szinte egy óra hosszat időzött, választva és vásárolva: De- bora élénken érdeklődve, Magda közönyösen megvetésével nézte a hófehér shifonra, és ró- zsa színű mosó szövetre, mit Debora az ő ré- szére vásárolt.

— Azt hiszem, hogy megtudja a saját ruháit varni — mondá Debora csipősen, a leány közönyössége által ingerelve, mit ő a jó pap iránti halátlanságnak tulajdonított.

— Soha sem volt senkim, a ki azokat nekem elkészítse — válaszolá Magda.

— Az a melyik rajta van, elég csino- san áll, amár nem szeretem a szabását, — mondá Debora, tetőtől talpig régig nézve a

Langyel Lajos birtokos	7	—
Takarekpénztár r. t. Deés	5	—
Flott Adolf főszolgabíró	5	—
Péterffy Dénes lelkész	5	—
Schvartz Lipót hírlapíró	5	—
Hevessy József	5	—
Merza Lajos	5	—
Koltói gr. Teleky László	5	—
Dr. Vajda Emil Sz.-Udvarhely	5	—
Gr. Bethlen Tima	4	—
Gr. Bethlen Ödön Bpest	3	—
Takarekpénztár K.-Vásárhely	3	—
Dr. Abt Antal	3	—
Dr. Kunze Elek	3	—
Reodiger Géza, Szabéd	2	—
Szilágyi Béla	2	—
Dr. Jancsó György	2	—
Albach Géza polgármester	2	—
Dr. Wittenstein József	2	—
Gr. Teleki Ádám	2	—
Folly Victor	2	—
Szigethy Miklós	2	—
Ajtai K. Albert	1	—

Pelülizetések összege	957	79
Személy- család- és ablak-jegy eladásából	476	—
Fent maradt rendezői jelvények és tánczrendek eladásából	55	20

Összes béli bevétel	1488	99
Kiadások összege	605	79

Marad tiszta jövedelem	883	20
Ehez hozzá adva Nagy Gábornak az „Itthon”-ra adott alapítványát	50	—
Az Itthon készpénz összege	933	20
azaz kilencszázharminchárom forint 20		

Kolozsvárt, 1895. márcz. 4-én.

SZÉKY MIKLÓS

pénztárnok.

HINDY ÁRPÁD,

elnök.

NAGY GÁBOR,

ellenőr.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 5.

— **Márczius 15.** Márczius 15-ét nemcsak a vigadóban, hanem az összes iskolákban is meg fogja ünnepelni a lelkes ifjuság. Az egyetem ifjusága szintén készül az ünnepélyre s azt, mint halljuk, délelben a főtéren fogja megtartani. Este a márczius 15-iki ünnepélyeket rendező állandó bizottság, mint rendesen, társas vacsorát fog rendezni a nagy nap emlékére.

— **Kolozsvármegye tisztikara** ma adta át testületileg a Gyarmathy Miklós alispán nevére 25 éves jubileuma alkalmából tett 2000 frtos alapítványát a Kolozsvári egyetem rektorának Dr. Melczér Hugónak. Ez alapítvány fele a jogi kart illeti. A kutyabőrre kiállított díszes okmányt Bónis István szép beszéd kíséretében adta át az egyetem rektorának, ki szintén igen szép szavakban köszönte meg azt az egyetem nevében. Együttal az egyetem tudós rektora ősi szokás szerint „áldomásra” látta szívesen a megyei tisztikart, mikor is szellemes felköszöntőkkel tették emlékeztetést e szép akust. Holnap részletesen fogjuk ismertetni a vármegye alapítványát.

— **Táncz a bazárban.** Csak pár nap választ el már a virágbazártól, mely a kolozsvári farsangot be fogja rekesztani. A rendezőbizottság ma délután tartja meg az utolsó ülését a gr. Eszterházy Jánosné elnökele alatt, s a tagok beszámolnak eljárásuk eredményéről. A bizottság már tisztába van azzal, hogy a bazár sikere méltó lesz a farsang fényes báljainak sikeréhez. A sorsjártékra száz meg száz szebbnél-szebb tárgy gyűlt össze, a buffet gazdagsága különösen finom csemegé borokkal páratlan lesz, a virágsátrakkban nizzai ibolyát, trieszti rózsát

leány karcsu hajlékony alakját. Én nem engedném meg, hogy a nálunk szolgáló leányok olyan ruhát viseljenek, a milyen ez, és az Apátságban másképpen kell öltözködni. És nem fogják megengedni, hogy azokat a gyönyöket a nyakán viselje.

— És még is azt mondják, hogy a szolgálat nem rabzoltság, viszonzá Magda gunyos nevetéssel.

Debora sajnálkozva költött el egy pár aranyat, tudja, hogy gazdájának a jótékony-ságára mily sokan számítanak és Magda iránt, ki oly közönyösnek látszott, nagyon kevés rokonszenvet érzett.

— A gazdám azt mondta, hogy maga jöjjön vissza hozzánk és velünk teázunk — mondá röviden — és aztán John átkíséri az Apátságba.

John a pap leánya, kulcsárja, bizalmasa és mindenese volt. Csak John név alatt ösmerték, úgy látszott, hogy nem volt szűksége vezeték-névre. A pap Johnját az egész községben ösmerték és becsülték. Magas, sovány, éles orru ember volt és nagyon kevés szavú, soha sem beszélt egyebet, csak a mi a dolgra tartozott. A hírlapokat szorgalmasan olvasta és nagy politikai volt. A könyvek között csak a Bibliát ösmerte, de azt jobban tudta, mint hat segéd-pap közül őt. Ugy beszélt a pátriárkákról, királyokról és az izraelita hősről, mint ha azok Peel és Brougham vagy Gladston lettek volna. Én nem kíváncsi tudni — válaszolá Magda hidegen.

(Folytatás köv.)

mentenei czamelát fognak árulni, a hangversenyeken kiváló művészek közreműködnek, a műsor darabjai közt Pongrácz zenekara öt ny darabot fog bemutatni, — egyszerűen az auspisziomok a legkedvezőbbek. Hogy a mulatság a farsang méltó betetőzése legyen, a harmadik napon tánczozal fogjuk beáznari a bazárt. Addig is ajánljuk mindenkinek, hogy gondoskodjanak jó eleve ülő helyről, mert később aligha lehet majd kapni. A bazár megnyitására a karzati és ablak jegyek a Schuster Emil üzletében kaphatók.

— **Figyelmeztetjük** közönségünket a maga érdekében, hogy az általános szenzációt keltett „Beestelenek” drámát ma ismételik a Színházban. A czim ne zavarjon senkit, mert a legnemesebb irányú darabok egyike, melynek előadása is összefügg és kerekded. És E. Kovács Gyulától mesteriebb ábrázolást évek óta nem láttunk.

— **Virágbazár.** A kolozsvári jótékony nőegylet által rendezendő tzyvasi bazár munkálatai serényen folynak. A bizottság, élén öv. Inczedy Samuval, fáradhatatlanul dolgozik, hogy a bazár az idén is a közönségnek kellemes és szórakozó helye legyen. A koncertrezések összeállításán most fáradozik a bizottság. Anyit már most elárulhatunk, hogy sok kellemes meglepetés vár e tekintetben a közönségre.

— **Felvilágosítás.** Bálint Lajos, a szerencsétlen szembeteg kereskedő érdekében adakozásra hivat fel a közönséget, hogy a szegény családa a begyűlt összeggel Bécsbe utazhassék szembájának gyógyítása végett. E közleményünkbe félreértés folytán oly magyarázat csuszott be, a melynek nyomán sokan azt hitték, hogy Bálint az itteni orvosok tanácsára menne Bécsbe, a hol gyógykezelését illetőleg többet tehetnek. A dolog azonban úgy áll, hogy Bálintnak egy régi jó kereskedő barátja értesítvén szerencsétlen sorsáról, meghívta őt és családját, hogy míg betegsége eldől, szívesen megosztja velük otthonát, s így a keresetképtelenné vált apának megkönnyíti némileg sorsát. Bálint szorult helyzetében elfogadta az ajánlatot és ez okból kell Bécsben folytatni a gyógykezelését, a mi mindenesetre így is költséges a szegény embernek. E magyarázattal az igazságnak és egyetemi szemészeti klinikánk jó hírnevének tartozunk, mert sokan úgy értelmezték a czikk tartalmát, mintha Bálint szembájának csak Bécsben lehetne segíteni. Pedig tudvalevő dolog, hogy a kolozsvári szemészeti klinika a modern orvosi tudomány vívmányainak mindazon eszközeivel rendelkezik, melylyel a bécsi szemészeti klinika, s így tévedés volna azt hinni, hogy ott talán többet tehetnek, mint itt.

— **A könyörület nevében.** Bálint Lajos szomorú sorsu családa részére ujabbán a következő adományokat kapjuk: Debrezeny Árpádné 1 frt, Szervady Terka 1 frt. Ezt előbbi gyűjtésünkhöz hozzáadva, az eddig hozzánk beküldött összeg **45 frt 50 krt** tesz ki.

— **Hóaszalás** Erre a speczialis mestersegre Kolozsvár város hatósága kért patentet. Fináncziális szempontból mindenesetre zsenialis találmány, ha Czecz Gyula fejből is patent ki, de közegészség és köztársasági szempontból semmi szín alatt sem akceptálható. Azért tekintetes és nemzetes urak, ott a városházán, ruházzátok e szabadságot egészen Czecz Gyulára, hadd értékesítse azt Feleken vagy Piripócon, de ti csak hordassátok el a havat — legalább az északi oldalokról.

— **A mensa akademika szombati estélye.** mint értesültünk igen szépen jövedelmezett. Több, mint 600 frtal fogja növelni a diákasztal tőkéjét. Ezért a diákasztal első sorban Széchy Károlyné urnőnek tartozik köszönettel és elismeréssel, — mint a kinek az estély szép sikerében legtöbb része volt. Neki van legnagyobb érdeme azon szép program összeállításában, melyet az estén előadtak s melynek emeléséhez ő maga is egy igen érdekes ponttal járult. Mindenekfelett pedig az ő érdeme azok a kitűnően sikerült életképek, melyeket az estélyen bemutatnak, s melyek közül főképe az utolsó (Két árva) utólréhetetlenül remek volt. Ezen életképeket, melyekhez a díszleteket Ditrői Mór szolgáltatta, — Széchy Károlyné rendezte sok ügybuzgósággal, aprólékos gondossággal nagy technikai jártassággal és mindenekfelett előkelő ízléssel. — Mint értesültünk, a diákasztal százszáz bizottsága, küldöttségileg fogja Széchy Károlyné ő nagyságának, mint az egyetemi hölgyekből álló estély rendező bizottság elnökének köszönetét kifejezni.

— **Az unitárus közlöny** márcziusi száma Brassai Sámuel és Boros György szerkesztésében megjelent a következő tartalommal: A élet könyve (Költemény). Murányi Sándortól. Érejlük az eszmét. Boros Györgytől. A biblia köréből — Egy fiju emléke. B. Gy. — Külföldi hangok az unitáriusokról. Grätz Mór. A szószék hatása — turi; Számok. Vári Albert. — Apróságok — Egyház és iskolaimozgalmak — Egyleti élet és munkásság.

— **Sorozás.** A Kolozsvár városi illetőségű hadkötelesek főszorozása a tegnapi napon vette kezdetét. A bizottság tagjai: a cs. és kir. közös hadsereg részéről: Péter Benjamin őrnagy, Schvartz ezredorvos és Kaiser Ottó főhadnagy, a honvédség részéről: Csathó István alezredes, Dr. Nagy ezredorvos és Tamás Sándor főhadnagy, a városi hatóság részéről: Albach Géza kir. tanácsos polgármester, Salamon Antal tanácsos katonaiügyi előadó és Dr. Bartha János főorvos. A tegnapi napon beosztottak az I-es körosztályból: Bloz

Sándor kömvés, Berki András kovács, Gyalán György földész, Varró Gyula kömvés, Kolozsvári János nyomdász, Simon István szabó, Lőczfalvi Sándor kovács, Kovács Nándor cipész, Kovács Károly asztalos, Szabó András cipész, Hatházi József földész, Simon Ferencz czizmadia, Bell Gyula kőtaragó, Baumann László posta és távírda hivatalnok, Komáromi Ferencz kályhás, Angi Ernő jószág, Mester János napszámos, Ruzs György földész, Bán Ferencz ács, Flegner János földész, Kilin Sándor földész, Vagner Lajos kereskedő, Jenei Kálmán jogász, Borszéki Pintye Ákos jogász, Zágoni Szabó Mihály földész, Virva György kéményseprő, Pusztai János cipész, Nagy János mészáros, Varga János sütő, Kovács József szabó, Butyka Gergely földész, Gönczi Kassai Gyula kovács, Szász György földész, Vincze Sándor napszámos, Nagy György, a János fia földész, Fangh István Lajos vasuti hivatalnok, Dobál Antal jogász, Kappel Henrik géplakatos, Horváth Gyula vasuti hivatalnok, Orosz István földész, Gáspár Sándor földész, Bakos Ferencz kömvés, Nagy György a György fia földész, Havadi Nagy István földész, Moldován Konstantin földész, Suba Lajos asztalos, Simon István lakatos, Kovács Emil cipész, Reimann Károly kőfaragó, Baga György ács, Ammerling Károly géplakatos, Fazakas Mihály kőfaragó, Regenbogen Gyula könyvelő, Jaksí Árpád szobafestő, Szőcs Sándor mészáros, Albert József asztalos, Pongrácz Sándor kömvés, Kelemen Ferencz kömvés, Rosiescu Romulusz papnövendék, Graef Lőrincz kereskedő, Szilágyi István géplakatos, Szalka József ács, Demjén Ágoston mulátkatos, Strahl Vilmos asztalos, Walz Gusztáv Lajos kereskedő, hallgató, Schlesinger Dávid kereskedő, Farkas János kömvés, Steinfeld Mór szolga, Szabó Sándor asztalos, Erdős János sütő, Rácz József ács, Kupa János kömvés, Gerőfi M. Gyula géplakatos, Tóth Gyula mészáros, Kilin Pál földész, Balázs Gyula hivatalnok, Auch Antal könyvelő, Májor Antal kömvés, Gergely Sándor kömvés, Győri Béla cipész, Marosán Géza géplakatos, Jakab Mór könyvelő, Pap Ferencz ács, Karabian Károly kályhás, Bagaméri József bankhivatalnok, Kürshner Ákos kereskedő, Schvartz Viktor czizmadia.

— **Színházi hírek.** Szolinszky Olympia a kassai színház drámái primadonnája holnap lép fel nálunk először Karczag „Lemondás” cz. színművének Dorsay Irén szerepében. Vele együtt lép fel mint vendég Kresz Irma a ki Sarolta grófnét játssza. A kis unoka K. Gerő Lina, Korolán gróf E. Kovács Gyula lesz. Csütörtökön a „Valéniás” kerüli színre Szolinszky Olympia második vendégfellépével. Pénteken a „Klári” Roger Viktor jóhírű operettjének a bemutatóját tartják. Főbb szereplők: Megyeri, Hegedűs, Vennrei, Szentgyörgyi, Szerémi Z., Haday, Vári, Sipos, Inkey, Vendrey stb. Strakosch Jebba a híres olasz impresszionnak a leánya f. hó 12. 14 és 16 napján lép föl mint vendég, még pedig a Parasztbecsület, Faust és Fraviata cz. operákban.

— **A mentők működése február hóban.** Összes működés. I. Balesetek s az ezeknél nyújtott első orvosi segély száma 43 II. Beteg szállítás 10. III. mozgó őrség 32 IV. Tűzkör kivonulás 2. Összesen 87. Ezekből napra esik 46 éjjeli időre 41: A balesetek közül volt 1. Hirtelen támadt rosszullét és megbetegedés 10. és pedig általános rosszullét 5, ajúlás 2 heveny alkoholizmus 1. gőrcsök 1. elmezavar 1. 2. Sebzések és sérülések 32 és pedig csonttörés 3 zuzott és szakított sebb 18, zúzódás 5, vágott és metszett sebb 5, idegen test eltávolítás 1—3, öngyilkossági kísérlet és pedig légfegyverrel 1. Igénybe vétetett az egyesület a rendőrség által 10, intézetek és egyesületek által 34, magán felek által 43 esetben. Betegszállítás első segély kapcsolatban 6, megkeresés folytán 4 esetben ezek közül szállítottatott a Károli-kórházba 6, magánlakásra 4. Az egyesületek működésének megkezdésétől, vagyis 1892 február hó 28-tól f. évi február hó végéig a balesetek s az ezeknél megnyitott orvosi segély száma 2332 betegszállítás és működés 1975 vagyis összesen 4307.

— **Elvesztett** vasárnap délután Moskovicz urnál tartott esküvő alkalmával egy gyöngyökkel kirakott, másli alakú brosz és egy rövid arany lánczozal hozzáerősített kancsó alakú arany zsuзу, melyben 3 gyémánt volt befoglalva. A szíves megtaláló kéretik ezen becses emléket képező ékszer a „Gizela Egyet”-hez (c: hid utca, postával szembe): beadni, hol jelentékeny jutalomban részesül.

— **Emke-bál Petrozsényben.** A febr. 23-án tartott „Emke-bál” számadásai megvizsgáltván, kitűnt, hogy belépti díjakból befolyt 202 frt. Az összes kiadás tesz 184 frt 17 krt, tiszta jövedelem 17 frt 83 krt, felülfizetés tesz 30 frt 40 krt. A bál összes jövedelme 48 frt 23 krt, mely összeg átadottat a főkválasztmány pénztárosának, hogy azt a központba Dávára elküldje. A mily szép és kedélyes mulatság volt a petrozsényi Emke-bál, oly tekintélyes összeget is jövedelmezett a hazafas czélra. Köszönet a rendezőknek és felülfizetőknek. Petrozsény, 1895. márcz. 2-án. Nagy.

— **Óriási tűzvész Chicágóban.** Táviratilag értesitenek bennünket, hogy Chicágóban a gyárvárosi negyedben nagy tűz ütött ki. A kétészáz gyermek közt, kik egy karamel gyárban vannak alkalmazva, roppant nagy volt a rémtület és mert idejekorán nem menekülhettek, hárman közülök a pusztító lángok martallakávé lett, sokan pedig súlyos égési sebeket szenvedtek.

— **A polgárok nemzeti ünnepe.** Szófiából írják: Bulgária vasárnap ünnepelte a szent-stefánói békekötés jubileumát, mely alkalommal a szófiai székesegyházban háláadó istentiszteletet tartottak. — A templomban

megjelent a fejedelem nejevel együtt Klementina herceggasszony; jelen voltak a miniszterek, konzulok, a főbb hivatalnokok és díszes katonai kíséret. A városban az épületeket felloboogzták, este pedig nagy kivilágítás volt.

— **A csóktól függ.** A londoni Olympia színház egyik kardalosa 45 font sterling kártérítés iránt perelte be a színház igazgatóját, mert ez őket minden ok nélkül elhocsájtotta. Az igazgató azzal indokolta tettét, hogy a kardalos egy fiatal és szép tánczosnét megcsókolt. A panaszos ügyvédje beigazolván, hogy a csók tisztán bucsucsk (farewell) volt, mert a kisasszony akkor este utolszor lépett fel, a bíróság a kardalos javára 25 font sterling kártérítést állapított meg.

— **Angolosan.** A northumblandi herceg, aki Angliának egyik leggazdagabb arisztokratája, valósággal kétségbeesett környezetet egyszerű szokásaival. Gyakori utazásai közben mindig a harmadik osztályt használja a vasuti alkalmazottak nagy bosszuságára. Ezek, hogy kisze megleckéztessék, a napokban egy csomó munkást utasítottak abba a kocsi osztályba, a melyben a herceg utazott akik aztán szerszámaikkal együtt oda be is szállottak. Látna ezt a herceg, nem sokat gondolkodott, hanem igazi angol flegmával hívta az embereket a pénztárhoz, első osztályu jegyet váltott nekik, s szerszámaikkal együtt mindegyiket külön kupéba költöztette. Ő maga azután békésen utaztatott egyedül a harmadik osztályon.

— **Egy jeles pedagógus.** Egy német pedagógiai lap egyik régi évfolyamában a következő tudósítás olvasható: „Ez időtájt halt meg jubiláns kollégánk Häuberle, egy sváb városkában. A jeles férfiú 51 évig és 7 hónapig tartó hivatali működése alatt 911,527 botitott, — 124,010 virágcs-tűt, 10,909 lénia-tűt, 10,325 nyakleveszt, 7905 pofont és 1,115,800 barackot osztott ki. — 777-szer borsóra, 613-szor pedig háromszögletli fadarabokra térdeltette a gyermekeket nem számítva rendkívüli esetben alkalmazott, külön kieszelt büntetéseit. A bot-tűtések legnagyobb részét rosszul betanul latin leczkék miatt, a virágcs-tűtések legnagyobb részét pedig bibliai mondások és versek miatt osztotta ki. A megboldogult kolléga több, mint 3000 közmondást tudott kívülről.”

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Nyílt kérés

A kolozsvári iparos ifjak és ipari alkalmazottak betegsegélyző pénztárnokához

Kolozsvárt.

Alolított az egyesületben a 222 sz. könyvecske tanúsága szerint a tagdíjakat pontosan fizettem belépésem óta 1893 október 15. időtől kezdve,

Múlt év október óta levart a nyomdászok súlyos betegsége, a mellbetegség.

Azóta nem bírok dolgozni s kénytelen vagyok igénybe venni a pénztár segédletét.

Ezt az alapszabályok szerint febr. 16-ig hiánytalanul kaptam is. Ez időtől azonban minden szabály és igazság ellenére megrövidítenek hetenkint 2 frt 30 krral, 2 frt 30 krt vesztés egy családra, melynek család fentartója a betegséggel küzd, roppant csapás. Kértem szóbelileg is, kérttem írásban is, de hiába.

Ezuttal itt a nyilvánosság útján kérem, ne fosszon meg egy szegény családot a betető falat-ka felől, hanem szíveskedjék kiutalni az elvont összeget.

Faragó József,
nyomdász.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Kossuth Ferencz kilépése.

Budapest, márcz. 5.

Kossuth Ferencz ma levélben tudatta Bartha Miklós, az országos függetlenségi és 48-as párt elnökével, hogy az anyapártból kilép.

Meszlényi Lajos országgyűlési képviselő Kossuth Ferencz közeli rokona erre rögtön sietett levélben Kossuth Ferenczhez állásfoglalásának végzetes következményeire figyelmeztetni.

Meszlényi Lajos levelében kijelentette egész határozottan Kossuth Ferencznek, hogy a függetlenségi és 48-as párt s így ő is, mint a pártnak hű tagja, kénytelenek lesznek ellenében is régi ellenzéki elveikért küzdeni.

Kossuth Ferencz Meszlényi Lajosnak azzal válaszolt, hogy belépett a Justh-Eötvös pártha.

Az anyapárt manifesztuma.

Budapest, márcz. 5.

A függetlenségi és 48-as párt teg-

nap délután Bartha Miklós elnökele

alatt ülést tartott.

Ez ülésen álapították meg az anyapártban maradtak a nemzethez intézendő manifesztumnak szövegét.

A manifesztum Justhék ellen éles kifakadásokat tartalmaz.

Nem hittük, — így szól a manifesztum — hogy Magyarország függetlenségének katonái Bécs zsoldosaival szövetségre lépjenek.

A párttűtök ellen harcra szólítják a népet.

„Mi hallgatnánk — írják — de szólanunk kell, mert Justh Gyula és a kiléptettek czimünket, a függetlenségi és 48-as párt elnevezését bitorolják.”

„Nem tűrhetjük továbbra is némán, hogy közibékn való képviselő diszpolgári oklevelet vigyen a kormány-elnöknek.”

„Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a képviselőházban a függetlenségi lobogó alatt megválasztott képviselő oda kiáltja nekünk:

Inkább megyek a jobboldallal, mint veletek!”

Végül e manifesztum szervezkedésre hívja fel az egész nemzetet.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 5.

Ma folytatták a költségvetés vitáját. Először Helfy Ignác beszélt, e ki beleszólt beszédébe a Justh-párt védekezését is.

Márkus József nem szavazta meg a költségvetést. Hoch János beszélt ezután nagy hatással.

Különösen egy Bánffy karakterizáló adomája percekig tartó hatótat idézett elő. Közben Busbach Péter, Polónyi Géza és Tisza István beszéltek személyes kérdésben.

Vásár a kir. operaházban.

Budapest, márcz. 5.

Károlyi István gróf József-utcai fejedelmi fényű palotájában fényes főúri társaság tanácskozott tegnap délután azokon a módorlatokon, melyekkel az alföldi inséges népen a jótékonyaság igénybe vételével segíteni lehetne. A palota híres szépségű vesztikájában Károlyi Istvánné grófnő fogadta a vendégeket s lelkesítő s buzdító szökkal kérte támogatásukat e nemes cél eléréséhez.

Az ülést Károlyi István gróf nyitotta meg s az eddig történetekről Zichy Antal gr. és Tolnai Ákos referáltak.

E szerint a kezdeményező bizottság már elhatározta, hogy az inségesek javára nagyobb ünnepet rendez, a mely jótékony bazárral sz kapcsolatban. Az ünnepség két napra fog terjedni s a belügyminiszter engedelmével a vásár színhelye a kir. operaházban bálteremmel átalakított fényes nézőtérre, melyen jobbról balról lesznek felállítva a vásári sátrak. Az arisztokrácia és az előkelő társaság hölgyközsége fogja itt a legkülömbözőbb dísztagyakat s egyéb ermeket elárastani, de a szabott árakon, mert minden tárgyon rajta lesz az ára, a melynél többet elfogadni szabad ugyan, de többet fizetni nem muszáj.

A színpad felőli oldalon lesz egy kis színpad, a melyen külön hangverseny előadások lesznek, ének, zongora és hegedű szó-lókkal. Tervben van egy cigány zenekar szervezése, továbbá egy nagyobb némajáték, melynek befejező része egy Gazette, melyet főúri párok fognak ellejteni köztűntben.

Lesz egy alkalmi lap is, melyet Hevesi József a „Magyar Gényusz” szerkesztője szerkeszt.

Az operaházi vásár a Nopcsa Elek bárral történt végleges megállapodás e hónap 19-én és 20-án, kedd és szerdai napon lesz megtartva és sikerét biztosítja az a körülmény, hogy a társadalom színe-java máris megígérte támogatását s a mai értekeztet látogatottsága is a legnagyobb érdeklődésre val.

Az értekeztet végén a jelen volt hölgyek megállapodtak abban, hogy ki hol fogja a jótékonyaságra buzdítani a főváros kereskedőit és iparosait.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. szerda, márcz. hó 6-án.

Szolinszky Olympia vendégfellépével:

LEMONDÁS.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

Az elnökletem alatt álló magyar kender- és lenipar részvénytársaság Seps-Szent-Györgyön kenderbeváltó- és kikészítő gyárat állít fel.

Az olasz vetőmagot 39 forint beszerzési áron mmászánsként, (melyből egy kat. holdra 40 kg. szükséges) előlegkép mi adjuk. Egy kat. hold középtermés mellett 40—45 mm. kenderkórót ad szárított állapotban, melyet a sepsi-szentgyörgyi telepen mmászánsként 2 frt 30 kr. mellett váltunk be.

Át lehet adni a kender-kórót bármelyik vasuti állomáson is. Ez esetben azonban mmászánsként szállítási költség fejében a 2 frt 30 kr. egységárból következő összegeket vonunk le: Brassó-Sepsi-Szt.-György 15 krt, a m. kir. államvasutak vonalait után pedig a további többleteket: 1—20 km. távolságra 11 krt, 21—40 kmtre 14 krt, 41—60 kmtre 18 krt, 61—80 kmtre 22 krt, 81—100 kmtre 26 krt, 101—120 kmtre 30 krt, 121—140 kmtre 34 krt, a távolságokat a brassói állomástól számítva.

Felkérem azokat a tisztelt gazdákat, kik részünkre termelni óhajtanak s eddig sem nálunk, sem Sepsi-Szent-Györgyön nem jelentkeztek, ebbeli szándékukat a magyar kender- és lenipar részvénytársasággal (Nádor-utca 20. sz. alatt Budapestre) a termelési holdak jelzése mellett haladéktalanul közölni méltóztatassanak.

Tisztelettel:

162. (1—3)

B. Rudnyánszky József s. k.

Sz. 4072—1895.

142. (2—2)

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város árvaszéke által ezennel közhirrre tetetik, hogy kisk. Tompa Simon Arthur tulajdonát képező, a kolozsvári 1402. sz. tjkvben A + 3. rend. 2562/1, 2562/2, 2563. hrsz. a. foglalt Külmonostor-utca 49. sz. alatt fekvő házas-telek 25.000 frt kikiáltási ár mellett, nyilvános árverésen el fog adatni, s annak az árvaszék hivatali helyiségében leendő foganatosítására 1895. márczius hó 14-ik napjának d. e. 9 órája tűzetik ki.

Árverési feltételek árverező biztos Vikol Kálmán árvaszéki ülnök unal a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Árvaszékének 1895. évi február hó 9-én tartott üléséből.

Losonezy,
árvaszéki elnök.

Sz. 1397—1895. v. k.

161. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó a Kolozsvár városi kir. járásbíróságnak 14706—894. számú végzése folytán ezennel közhirrre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 10527—894. számú végzésével Dobál Antal ügyvéd által képviselt Egyesült erdélyi takarékpénztár javára Braun Alfréd ellen 300 frt tőke és jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után 1894. év november hó 6-ik napján felülfoglalt és Szimanszky Gregorovitznak 197 frtos, továbbá Rendes Szidor és Testvére cégnek 167 frt 10 kros és Dobál Antal ügyvédnek 125 frtos házberes ügyében is le-, illetve felülfoglalt, 491 frt 60 krra becsült házi butor, 1 láteső, 1 tajték pipa, szőnyegek, 1 varrógép stb.-ből álló ingóságok, készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is nyilvános árverés után elfognak adatni.

Ezen árverés foganatosítására határidőül folyó 1895. évi márczius hó 13-ik napjának d. e. 11 órája tűzetik ki Borjumál 1/a. sz. alá, hová és mikorra venni szándékozik ezennel meghívtnak.

Kelt Kolozsvárt, 1895. évi február hó 24-ik napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

Kerestetik egy 9 éves fiugyermek mellé

egy nevelő

falura,

ki a 3-ik és 4-ik elemi osztályt kell a gyerekekkel jól elvégeztesse.

Jelentkezhetni lehet az „Ellenzék” kiadó-hivatalában.

159. (1—3)

Kiadó vendéglő.

„UJVILÁG”
címmű

vendéglői kerti helyiség

április hó 1-étől

egy vagy több évre kiadó.

Értekezhetni a Diána-fürdő igazgatóságánál.

158. (1—2)

Az erdélyi pincze-egylet

erdélyi bortermelők szövetezete

1895. évi márczius hó 31-én d. e. 11 órakor

az erdélyi gazdasági egylet helyiségében tartja

IV-ik rendes közgyűlését,

melyre a t. részjegy tulajdonosok tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a mult üzleti évről.
2. Zárómadás és vagyonmérleg előterjesztése és megvisszágálása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése alapján az igazgatóságnak a felmentvény megadása és a nyereség felosztása iránti határozat hozatala.
4. Az igazgatóság 5 tagjának kisorsolása után való kilépése és 5 tagnak újból való, valamint elhalálozás folytán egy felügyelő-bizottsági tagnak leendő megválasztása.

Kolozsvárt, 1895. február hó 18-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Alapszabályaink 25. §. A közgyűlésen minden tag szavazattal bir, ki mint részjegy tulajdonos, a lefolyt év utolsó napjáig a szövetezet törzskönyvébe be lett vezetve, igazoló és szavazó jegyét a közgyűlés napjáig kivette vagy képviseltetését ez ideig a szövetezet valamely tagjára ruházta.

156. (1—1)

A kalotaszegi takarékpénztár

évi rendes

közgyűlése

folyó 1895. évi márczius hó 24-én délután 3 órakor

fog megtartatni

az egyesület helyiségében,

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hívatnak meg, mikép a közgyűlésen részt venni óhajtok részvényeiket a közgyűlést megelőző napon déli 12 óráig a társulat pénztárnokánál letenni sziveskedjenek.

T Á R G Y A I:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Az 1894. évi mérleg bemutatása s megbirálása.
3. Nyereség felosztás.
4. Igazgatóság megújítása.
5. Indítványok.

157. (1—3)

Haszonberbe kiadó vagy örök- áron eladó

a kolozsvári határon

57 hold szántó és kaszáló,

s 1716 □ öl szőlős.

Értekezhetni lehet Nagy-utca 34. sz. alatt.

153. (2—2)

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készítményű butorok beszerzésére!

Alóírottak van szerencsése a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy közbejött okok miatt

üzletét megváltoztatni
kénytelen.

S mivel ez halasztást nem szenvedhet, ez okból raktáron levő összes

BUTORKÉSZLETÉT

gyári-, illetőleg az előállítási áron alól is kiárusítani óhajtna.

Raktáráromban kaphatók: általam készített kárpitos töltött butorok, egész garnitúrák, kisebb grupp-garnitúrák. Szalomba való fantasie darabok. Diszesen montirozott ülékek (Hokerlik). Montirozott fantasie asztalok, fali- és sarok-diszek. — Barock, Consol és Rococo-tükrök; továbbá férfi szobába való diványok és egyes karszékek, heverő diványok. Ezeken kívül sok itt elő nem sorolt töltött butorok, féder-, lőszőr- és Afrique-madráczok. (Lőszőr madráczok felelősség mellett.)

Felelősséget tartom készítményeimhez bővebb magyarázatot fűzni, tanuskodik a mellett 24 évtől fennálló üzletem és a nagyérdemű közönség bizalma.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

115. (5—52)

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készítményű butorok beszerzésére!

Ujonnan berendezett női pipere-raktár.

ELŐLEGES HIRDETMEY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy márczius hó 15-től kezdve

ujjonnan berendezett, dus választéku

Női-divat-, pipere- és confectio-

üzletet nyitok

a volt Hofer M. József-féle czég helyiségében.

A melynek pártfogását a nagyérdemű közönségtől előlegesen is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Női divat- és pipere raktár tulajdonosa.

160. (1—6)

Ujonnan berendezett női pipere-raktár.

STEIN BERTALAN

Kolozsvárt, főtér 34. (Szathmáry-ház.)

Szathmáry Elek ur háza lebontása végett kénytelen vagyok **üzletemmel kiköltözni**, a miért

**vászon, chiffon, zsebkendők, kész női- férfi
fehérmű- s szőnyegáru-raktáromat**

tetemesen leszállított árban, — azonnali fizetés mellett — árusítom el.

Ezen alkalmat a nagyérd. közönség szives figyelmébe ajánlja

teljes tisztelettel:

102. (6—x)

Stein Bertalan.

TÜZIFA

Nem egy öl, hanem teljes négy köbméter.

Városunkban nagyon elszaporodtak a tűzifa-kereskedők, a fogyasztó közönség rovására. Jogosan panaszkodnak a vevők: „kicsiny az öl”, mert csakugyan kicsiny, mivel az ölet kereszt rakásban kapják. Teljes négy köbmétert pedig a helyi olcsó árak mellett nem minden tűzifa-kereskedő képes kiadni.

Nagy és kedvező vétel engem azon kellemes helyzetbe hozott, hogy én **teljes 4 km. karok közötti** rakásban, mint a kinstári fa-telepen szokásos, a következő árak mellett adhassak:

I. rendű hasáb bükkfa 11 frt 50 kr.

II. „ „ „ 10 frt 50 kr.

Hántott cserfa . . . 9 frt. — Házhoz szállítva 1

frttal drágább. — Tűzifa-telepem az **áruraktárak és közuti vas-ut telepen van**, hol a teljes mértékről mindenki meggyőződhetik.

Tűzifám megrendelhető: KONYA SÁNDOR úr főtéri, PAP ERNŐ hid-utczai, PAP KRISTÓF és BOSKO, ICS JÓZSEF belközép-utczai üzleteiben, valamint TELLER úr belmonostor-utczai és LUDASSI úr főtéri lottógyűjtődeiben; ugyancsak Széchenyi-téren, a vashid melletti üzletemben.

Házakhoz fa megrendelések felvétele végett én senkit sem küldök s kérem t. vevőimet saját érdekében — azokat, kik mint kiküldöttem előállanak — mint csalókat, elutasítani.

Tűzifát waggon számra, mely majdnem minden nap érkezik, legolcsóbban számítom. Vágott fa bármily nagy mennyiségben mindenkor kapható. Gyors elszállításról gondoskodva van.

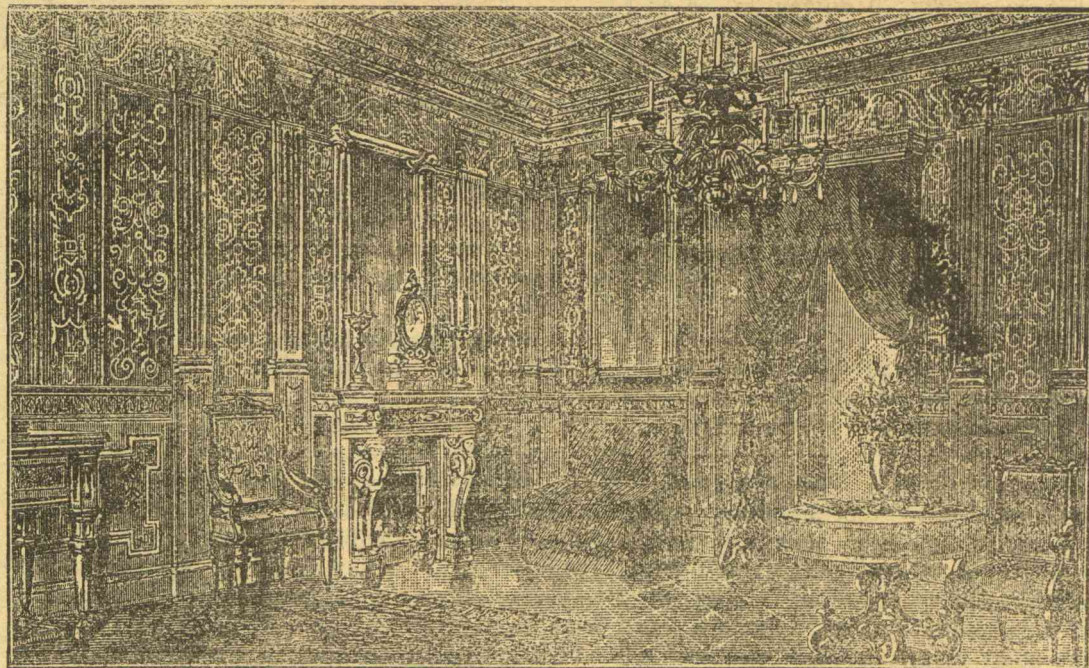
A t. fogyasztó közönség becses pártfogásába magamat ajánlván

WERTHEIMER VILMOS,
SZÉCHENYI-TÉR.

136. (3—5)

Legutányosabb árak!

Legutányosabb árak!

Kiváló tisztelettel maradtam:

DUCHONY JÁNOS. kárpitos